

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	29.11.2024, Kuressaare
Koostaja ametinimetus ja nimi:	ringkonnaprokurör Rainer Amur
Ametiasutuse nimi:	Lääne Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	24230100038
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 121 lg 2 p 2
Kahtlustatava nimi (isikukood):	XXX (ik XXX)

Lääne Ringkonnaprokuratuur menetleb käesolevat kriminaalasja, milles XXX on 18.10.2024 esitatud kahtlustus KarS § 121 lg 2 p 2 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises, mis seisnes selles, et tema lõi täpselt tuvastamata arv kordi rihmaga alaselja pihta täpselt tuvastamata ajal 2022 aasta kevad-suvel oma alaealist tüdrit XXX, kellega ta elab ühises elukohas Saare maakonnas XXX XXX XXX. Edasi võttis XXX XXX juustest kinni ning vedas trepist üles elamu teisele korrusele, kus lõi käega vastu XXX keha parempoolset külge, mille tagajärjel kukkus XXX maha. Isa poolt rihmaga löömisest, juustest vedamisest ja käega keha pihta löömisest tundis XXX valu.

Kahtlustatav tunnistab teo toimepanemist ning selgitab, et ägestus liigselt ning eksis karistusmeetme kohaldamisel.

Seega pani XXX tahtlikult toime teise inimese valu tekitava kehalise väärkohtlemise lähisuhtes so KarS § 121 lg 2 p 2 järgi kvalifitseeritava kuriteo.

KrMS § 202 kohaselt võib prokuratuur kahtlustatava nõusolekul lõpetada kriminaalmenetluse, kui selle esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, ning seejuures isiku süü ei ole suur, ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju, tasunud kriminaalmenetluse kulud või võtnud kohustuse need tasuda ja kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi. Kriminaalmenetluse lõpetamise korral võib prokuratuur kahtlustatavale tema enda nõusolekul panna ühe või mitu kohustust määratud tähtjaks. Kohustuseks võib olla menetluskulude tasumine, tekitatud kahju hüvitamine, kindla summa maksmine riigituludesse või sihtotstarbeliseks kasutamiseks üldsuse huvides, üldkasuliku töö sooritamine, ettenähtud ravile allumine, alkoholi või narkootiliste või psühhotroopsete ainete mitte tarvitamine, alkoholi tarvitamise keelu täitmist kontrolliva elektroonilise seadme valvele allumine või sihtotstarbelise sotsiaalprogrammi läbimine või muu asjakohase kohustuse täitmine.

Tutvunud kriminaalasja materjalidega, analüüsinud kuriteo toimepanemise asjaolusid, isikut, tema käitumisviisi, süü suurust, kuriteo olulisust ja raskusastet, jõudis prokuratuur järeldusele, et käesolevas kriminaalasjas on kriminaalmenetlus võimalik KrMS § 202 alusel lõpetada ja seda järgmistel motiividel.

Kriminaalasja materjalidest nähtub, et kahtlustatavale etteheidetav ning taunitav käitumine oli tingitud erimeelsusest lapse käitumise kohta. Eelnimetatu tekitas peresuhtes pingeid ja tülisid, mistõttu kahtlustatav valis lapse karistamiseks ja korrale kutsumiseks mitteaktsepteeritava viisi. Peamiseks probleemiks kodus on vanemate ja lapse vahelised pinged ning oskuste puudumine probleemide lahendamisel. Kahtlustatav on ülekuulamisel oma tegu tunnistanud ja selgitanud oma käitumist ja probleemide lahendamise oskuste puudumist, millest lähtuvalt on tehtud ka valed valikud lapse karistamisel ja korrale kutsumisel. Seda on võimalik parandada ja õppida, milleks kahtlustatav on ka valmis panustama. Kahtlustatav võtab endale kohustuse lugeda läbi raamat „Tark lapsevanem“ (vt <https://www.apollo.ee/tark-lapsevanem.html>) ning õpib raamatust, kuidas paremini oma lapsega suhelda nii, et see last ei kahjusta. Samuti on kahtlustatav pöördunud juba pereteraapiasse ning on

valmis seal jätkama, et suhteid perekonnas parandada. Kahtlustatav on lapse ees vabandanud ning nende suhted on paremaks läinud, kuid täieliku usalduse saavutamiseks on veel ees pikk tee, mida kahtlustatav on valmis läbima.

Kahtlustatavale etteheidetav tegu on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustik näeb karistusena ette rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistuse. Karistusseadustik ei näe nimetatud kuriteo eest karistusena ette vangistuse alammäära. Prokuratuuri hinnangul kahtlustatavale etteheidetava teo sisu ei ole sedavõrd raske, et see muudaks süüdistatava süü niivõrd suureks, et tema tegu vääriks ilmingimata kriminaalkorras karistamist. Lisaks kahtlustatav tunnistab oma tegu, mõistab tänaseks selle keelatust ning on ise aktiivselt võtnud samme, et edaspidi selliseid tegusid mitte toime panna. Kannatanule on riigi õigusabi korras määratud advokaat, kes on lapsega kohtunud ning esitanud seisukoha, millest tulenevalt kannatanu elab vanematega koos, on eluga rahul ning läbisaamine vanematega on praegu väga hea. Kannatanu leiab, et kahtlustatavale tuleks kasuks vanemlike oskuste arendamine ning kahtlustatava kriminaalkorras karistamist kannatanu vajalikuks ei pea.

Kahtlustatava käitumises puudub prokuratuuri hinnangul avalik menetlushuvi. Avalik menetlushuvi puudub üldjuhul kuritegude puhul, kus isiku süü ei ole suur, ning on reeglina olemas juhtudel, kus menetluse jätkamine on vajalik üld- või eripreventiivsetest vajadustest lähtuvalt. Kahtlustatav on varasemalt kriminaal- ja väärteokorras karistamata isik, samuti ei ole tema suhtes kriminaalmenetlust varem lõpetatud KrMS §-st 202 alusel st kuritegelik käitumine ei ole temale eluviisiks, mistõttu tema karistamine ei ole vajalik ka eripreventiivsetest vajadustest lähtuvalt. Kuigi perevägivalla puhul on avalik menetlushuvi üldjuhul olemas, nähtub antud kriminaalasjas kogutud tõenditest, et kahtlustatava poolt kasutatud vägivald on olnud ühekordne ega ole kannatanule põhjustanud raskeid tagajärgi. Lisaks on kahtlustatav teinud vastavad järeldused, tunnistanud ja kahetsenud kuriteo toimepanemist ning otsinud iseseisvalt olukorrale lahendusi. Saaremaa Toetava Hariduse Keskuse sotsiaalpedagoogi ütluste kohaselt on pere suunatud pereteraapiasse.

Mistahes eesmärgil lapse suhtes füüsilise vägivalla kasutamine on küll äärmiselt taunitav ja kindlasti mitte aktsepteeritav tegevus, kuid prokuratuur on seisukohal, et kahtlustatava käitumine ei peaks käesoleval juhul päädima tingimata kriminaalkorras karistamisega, sest igasse olukorda ei saa suhtuda ühtemoodi, vaid hindama peab konkreetset tegu, mis käesolevas asjas viitavad pigem süü väiksusele. Prokuratuuri hinnangul on kahtlustatava edaspidise õiguskuuleka käitumise tagamiseks karistusotsuse tegemisest märkimisväärselt tõhusam meede isiku suunamine kohustuste täitmisele, mille käigus õppida, kuidas edaspidi kasutada oma lapse osas vägivallavabasid kasvatusmeetodeid ning suurendaks üksteisemõistmist ja emotsionaalse toetuse jagamist.

Kahtlustatav on näidanud, et suudab õiguskuulekalt käituda ka ilma karistusõiguslike meetmete rakendamiseta, mistõttu tema kriminaalkorras karistamine ei teeniks üldpreventiivset eesmärki ega oleks vajalik ka õiguskorra kaitsmise huvides. Seega lähtudes *ultima ratio* põhimõttest, ei ole kahtlustatava kriminaalkorras karistamine antud juhul vältimatult vajalik.

Eeltoodust tulenevalt, kuna tegemist on teise astme kuriteoga, milles isiku süü ei ole suur ja menetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi, ning kahtlustatav on andnud nõusoleku täita talle määratud kohustused, leiab prokuratuur, et on olemas alused kriminaalmenetluse lõpetamiseks kahtlustatava suhtes KrMS § 202 sätteid kohaldades.

Juhindudes KrMS § 202 lg 1, 2, 3 ja 7 ja 206, ringkonnaprokurör määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 24230100038 menetlus.

2. Määratud kohustuse liik:

2.1 mitte toime panema uut teise inimese tervise kahjustamist ja valu tekitavat kehalist väärkohtlemist. **Kohustuse täitmise tähtajaks määrata 29.05.2025.** Nimetatud nõude eiramine toob kaasa käesoleva kriminaalasja menetluse viivitamatu uuendamise.

2.2 osalema Head Suhted OÜ pereterapeut Monika Sarapuu poolt läbiviidavas pereteraapias, mis toimub vastavalt terapeudi ettekirjutustele ja tegevuskavale. **Kohustuse täitmise tähtajaks määrata 29.09.2025.** Omaalgatuslik teraapia katkestamine toob kaasa käesoleva kriminaalasja menetluse viivitamatu uuendamise.

2.3 lugema läbi raamatu „Tark lapsevanem“ (<https://www.apollo.ee/tark-lapsevanem.html>) ning esitama selle kohta prokuratuurile kirjaliku kokkuvõtte e-posti teel (laanerp.kohustused@prokuratuur.ee) või posti teel (Lääne Ringkonnaprokuratuur - Lossi 4a, Kuressaare). **Kohustuse täitmise tähtjaks määrata 29.09.2025.**

2.4 tasuma kriminaalmenetluse kulud summas 684,85 eurot. **Kohustuse täitmise tähtjaks määrata 29.05.2025.**

3. Määratud kohustuse täitmise tähtaeg: vt punkt 2. **Kui isik ei täida määratud tähtaja jooksul talle pandud kohustusi, võib prokuratuur kriminaalmenetluse määrusega uuendada.**

4. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: ei ole.

5. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: BD ja DVD plaadid jätta kriminaalasja juurde.

6. KrMS § 206 lõike 2¹ alusel teavitada kriminaalmenetluse lõpetamisest Eesti Kohtuekspertiisi Instituuti ja kustutada ABIS-st ja RSBR-st järgmised andmed: ei ole vaja teatada ega kustutada.

7. Kriminaalmenetluse kulud: kannatanu määratud esindaja kulud summas 684,85 eurot (vt punkt 2.4).

8. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamata saata: kahtlustatavale ja kannatanule ning kannatanule määratud esindajale.

9. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul menetluse lõpetanud prokuratuuris. Kui füüsilisest isikust kannatanu ei valda eesti keelt, võib ta kümne päeva jooksul taotleda kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab.

10. Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus edastatakse teadmiseks Head Suhted OÜ-le (sarapuumonika@gmail.com).

Edasikaebamise kord

Vastavalt KrMS § 207 lõigetele 2 ja 3 võib kannatanu põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul esitada kaebuse Riigiprokuratuurile, mille asukoht on Wismari 7, Tallinn 15188.

Rainer Amur
Ringkonnaprokurör

Olen menetluse lõpetamise ja
punktis 2 nimetatud kohustustega nõus: _____
(nimi ja allkiri)

Olen kriminaalmenetluse lõpetamise määruse kätte saanud: _____
(kuupäev ja allkiri)